2003 28 Αυγ

Κριτική

Μήδεια

Αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου

Από την **Ελένη Πετάση**

Οφείλω να επισημάνω ότι ιδιαίτερα το Εθνικό Θέατρο επιβάλλεται να προωθεί καινούργιες καλλιτεχνικές δυνάμεις στην Επίδαυρο – πράγμα που επέλεξε να πράξει φέτος, αφού στο στίβο της ερμηνείας του αρχαίου δράματος εκπροσωπήθηκε από την Πειραματική Σκηνή του και μία ομάδα νέων ηθοποιών υπό την αιγίδα του Στάθη Λιβαθινού.

Σε τούτη την πρωτιά –με την αυτονόητη απειρία που φέρνει η έλλειψη συνεπούς θητείας στην τραγωδία– η προσπάθεια του Στάθη Λιβαθινού να καταθέσει τον προβληματισμό του για τη «Μήδεια» του Ευριπίδη και να μεταφέρει τις αναλογίες του έργου στην εποχή μας δεν βρήκε το στόχο της. Δεν έφταιγαν όμως οι ελευθερίες που πήρε (π.χ. η μοντέρνα όψη με την «πισίνα» να κυριαρχεί στο κέντρο της αρχαίας ορχήστρας ή το ύφος μιούζικαλ που υιοθετήθηκε από τον μεικτό χορό, τον ντυμένο με ολόλευκα βραδινά φορέματα και λευκά σμόκιν), αλλά ο τρόπος που τις διαχειρίστηκε.

Για την επίτευξη ενός τέτοιου ριψοκίνδυνου ταξιδιού δεν φτάνουν κάποιες ιδέες, υποστηριγμένες επιμελώς από τη μουσική (Θ. Αμπατζής), τη σκηνογραφία (Ελένη Μανωλοπούλου) και τη χορογραφία (Μαριέλα Νέστορα). Δεν επαρκεί μια καθημερινή πυκνή ομιλία που επικοινωνεί με το σημερινό κοινό. Ούτε η ειρωνεία που διαπότισε τη δράση αποτελεί ουσιαστική κατεύθυνση, παρότι υπονόμευσε με έξυπνο τρόπο τις συμπεριφορές της βάρβαρης ηρωίδας – στην προκειμένη περίπτωση της πρωταγωνίστριας, η οποία, ξένη ούσα, μιλάει μεν ελληνικά αλλά με έντονη ρώσικη προφορά.

Είναι πραγματικά πολύ δύσκολο να μπολιάσεις τη σύγχρονη γλώσσα –σκηνοθετική και μεταφραστική– με στοιχεία της παράδοσης και ως αποτέλεσμα να εκφράσεις τα αισθήματα του κειμένου με το μεγαλύτερο δυνατόν μέγεθος. Και είναι ακόμη πιο δύσκολο να αναζητήσεις τον πυρήνα του αρχαίου δράματος, όταν το προσεγγίζεις με όρους ψυχολογικού θεάτρου. Είναι, τέλος, εξ ορισμού απαγορευτικό να απαντήσεις στο πρόβλημα του χορού, αν η έρευνά σου δεν στραφεί πρώτα στο εσωτερικό δυναμικό των μελών του – εδώ κινήθηκαν και τραγούδησαν με φωνητική και σωματική επάρκεια, αλλά ο αφύσικος λόγος τους μαρτυρούσε ότι δεν κατανοούσαν τι ένιωθαν και τι έλεγαν.

Πολλά ήταν, εξάλλου, τα ολισθήματα στην υποκριτική εργασία των ηθοποιών. Με πρώτη την Ταμίλλα Κουλίεβα (Μήδεια), που, χωρίς αποχρώσεις και φορτισμένη από έναν στομφώδη θυμό, εξουδετέρωσε τη δυνάμει ενδιαφέρουσα σκηνική της παρουσία. Από τους άλλους ερμηνευτές ξεχώρισαν ο Δημήτρης Ήμελλος (Κρέοντας) και ο Άρης Τρουπάκης (Άγγελος)· ήταν άμεσοι, με κατακτημένη τεχνική και έλεγχο των εκφραστικών τους μέσων.

Καλές, μέτριες ή κακές επιδόσεις υπάρχουν σε όλες τις σκηνοθετικές προτάσεις. Επειδή όμως ζητούμενο είναι η αποκατάσταση επαφής με τα τραγικά κείμενα, και αυτή μπορεί να προέλθει μέσα από νέες οπτικές γωνίες, είναι άδικο να αποθαρρύνουμε εμπαθώς αυτούς που, στα παρθενικά τους βήματα, αποτυγχάνουν. Υπάρχει πάντα η επόμενη φορά.

• Η «Μήδεια» παίζεται στο Θέατρο Πέτρας την 1/9.

